

Info

Τι θέση έχει η επιστήμη στην πολιτική;

Γενετική μηχανική, κλιματικές μεταβολές, δορυφορικά συστήματα πλοήγησης: πολλά από τα θέματα για τα οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) καλείται να πάρει θέση είναι πολύπλοκα ή άπτονται των τελευταίων εξελίξεων στους τομείς της επιστήμης και της έρευνας. Για το λόγο αυτό, το ΕΚ προσπαθεί να προωθήει το διάλογο με τους ερευνητές και να βασίζεται τις αποφάσεις του σε επιστημονικές συμβουλές. Πολλές δομές, μηχανισμοί και ιδίως η λεγόμενη "ΣΤΟΑ" τον βοηθούν στο έργο του

Η κοινοτική νομοθεσία και τα ευρωπαϊκά προγράμματα έχουν μεγάλο αντίκτυπο στην επιστημονική έρευνα και τις τεχνολογικές εξελίξεις στην Ευρώπη. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετέχει ενεργά στη νομοθετική διαδικασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο και παρακολουθεί στενά τις εργασίες και εξετάζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό αφενός να υπάρχει διάλογος μεταξύ των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και των ερευνητών και αφετέρου να στηρίζει το ΕΚ την τεχνογνωσία του σε πηγές ανεξάρτητες από την Επιτροπή.

Το ΕΚ προσπαθεί να ανταποκριθεί σ'αυτές τις προκλήσεις με πολλούς τρόπους. Στο εσωτερικό της Γενικής Γραμματείας του έχουν συσταθεί διάφορα τμήματα που χειρίζονται τις αντίστοιχες πολιτικές και στηρίζουν τις κοινοβουλευτικές επιτροπές μέσω της εκπόνησης μελετών και της σύνταξης συνοπτικών αναφορών.

Ήδη από το 1987, το ΕΚ αποφάσισε να δημιουργήσει μια υπηρεσία που θα του παρέχει συνδρομή όσον αφορά τους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας. Η υπηρεσία αυτή έγινε γνωστή ως "ΣΤΟΑ" -από τον αγγλικό όρο "Scientific Technology Options Assessment" (Αξιολόγηση Επιστημονικών και Τεχνολογικών Επιλογών).

Οργάνωση της ΣΤΟΑ

Η υπηρεσία Αξιολόγησης Επιστημονικών και Τεχνολογικών Επιλογών έχει ως στόχο να τροφοδοτήσει τη συζήτηση νομοθετικών θεμάτων που άπτονται των τομέων της επιστήμης και της τεχνολογίας. Για τον Philippe Busquin, πρόεδρο της ΣΤΟΑ, "σκοπός της ΣΤΟΑ είναι να παρέχει στρατηγικές συμβουλές για εξελίξεις στους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας - όσον αφορά τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται, τους κινδύνους που ελλοχεύουν και την ηθική διάστασή τους".

Η υπηρεσία αυτή, στην οποία συγκαταλέγονται 15 ευρωβουλευτές, επιτυγχάνει τους στόχους της παρέχοντας στις κοινοβουλευτικές επιτροπές και τα λοιπά όργανα του ΕΚ ποιοτικές και αμερόληπτες μελέτες και πληροφορίες, οι οποίες αφορούν τις επιπτώσεις από την εισαγωγή ή την προώθηση νέων τεχνολογιών. Κατά αυτό τον τρόπο, εντοπίζεται στη συνέχεια η τακτική που είναι καλύτερο να ακολουθηθεί.

Η ΣΤΟΑ οργανώνει επίσης διάφορα φόρουμ, στα οποία συμμετέχουν πολιτικοί, οργα-

νώσεις και αντιπρόσωποι της επιστημονικής κοινότητας, που συνδιαλέγονται και συγκρίνουν επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις που αφορούν τον πολίτη.

Λειτουργία της ΣΤΟΑ

Οποιοσδήποτε ευρωβουλευτής ή κοινοβουλευτικό σώμα μπορεί να υποβάλει πρόταση για την εκπόνηση έρευνας στο πάνελ, το οποίο στηρίζει την απόφασή του σε διάφορους παράγοντες: ενδιαφέρον που παρουσιάζει η έρευνα για το ΕΚ, επιστημονικές και τεχνολογικές επιπτώσεις της και διαθεσιμότητα του επιστημονικού υλικού.

Η υπηρεσία Αξιολόγησης Επιστημονικών και Τεχνολογικών Επιλογών προσπαθεί να χρησιμοποιεί όσο γίνεται περισσότερο την υπάρχουσα έρευνα. Όπως εξηγεί ο Mario Mauro, αντιπρόεδρος του ΕΚ, η ΣΤΟΑ "κοιτάζει πρώτα τη δουλειά που έχει ήδη γίνει από τα εθνικά και περιφερειακά κοινοβουλευτικά σώματα Τεχνολογικής Αξιολόγησης".

Από το 2005, έχει ανατεθεί σε πέντε ερευνητικά ιδρύματα να παρέχουν, για τρία χρόνια, επιστημονικές υπηρεσίες στο ΕΚ, σχετικά με τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές διαστάσεις των τεχνολογικών εξελίξεων. Η έρευνα που διεξάγουν τα ιδρύματα αυτά παρουσιάζεται συχνά και συζητείται στη ΣΤΟΑ κατά τη διάρκεια διαφόρων εργαστηρίων.

Δύο τέτοια εργαστήρια διοργανώθηκαν από τη ΣΤΟΑ στα μέσα Σεπτεμβρίου του 2006: το πρώτο εξέτασε την πολιτική απάντηση που μπορεί να δοθεί στο πρόβλημα της αντίστασης όλο και περισσότερων Ευρωπαίων στα αντιβιοτικά· το δεύτερο ανέλυσε την υπάρχουσα κατάσταση όσον αφορά το δορυφορικό σύστημα πλοήγησης GALILEO, που αναμένεται να ανταγωνιστεί το αμερικάνικο GPS (Global Position System) και να χρησιμοποιηθεί σε διάφορα προϊόντα και υπηρεσίες πλοήγησης, στις μεταφορές, στα κινητά, κ.ά.